

KARTA KURSU

Nazwa	Ewolucja procesów poznawczych
Nazwa w j. ang.	Cognitive Evolution

Koordinator	dr hab. Marcin Urbaniak prof. UP	Zespół dydaktyczny
Semestr studiów	II	
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs ma na celu zapoznanie studenta/ki ze ciągiem zmian ewolucyjnych, jakim podlegały ludzkie oraz pozaludzkie procesy i zdolności poznawcze. Omówiona zostanie filogenetyczna transformacja, jakiej podlegały nie tylko procesy tworzące konkretne struktury poznawcze, ale także procesy warunkujące funkcjonowanie całego systemu poznawczego. Dalszym celem jest analiza warunków wzrostu złożoności działania procesów poznawczych.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza na temat procesów poznawczych
Umiejętności	
Kursy	Wstęp do psychologii

Efekty uczenia się

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	Student opisuje podstawowe zagadnienia oraz implikacje w obszarze działania procesów poznawczych.	K_W02
	Student zna główne problemy, stanowiska i argumenty, jakie pojawiają się we współczesnym dyskursie filogenezy hominidów.	K_W02
	Posiada podstawową wiedzę z zakresu filogenetycznych transformacji, jakim podlegały m. in. procesy tworzące konkretne struktury poznawcze.	K_W04
	Rozumie ograniczenia i możliwości kognitywnych aspektów wykorzystania systemów przetwarzania informacji.	K_W05
	Ma wiedzę dotyczącą działalności dydaktycznej, naukowej i wdrożeniowej, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki kognitywistycznej, związanej ze sztuczną inteligencją, projektowaniem sieci neuronowych, wykorzystaniem danych osobowych w systemach przetwarzania danych, prowadzeniem badań z zaangażowaniem ludzi i zwierząt.	K_W06

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------------	-----------------------------	-------------------------------------

	<p>Student potrafi analizować argumenty występujące w ewolucyjnym ujęciu procesów poznawczych, wraz z poprawnym wyciąganiem wniosków oraz przyjmowaniem założeń.</p>	K_U01
	<p>Potrafi zaplanować i przeprowadzić, zgodnie z wymogami etycznymi, podstawowe eksperymenty i pomiary dotyczące badania procesów poznawczych (biologicznych i sztucznych); potrafi posługiwać się stosowną nomenklaturą epistemiczną.</p>	K_U02
	<p>Potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu teorii ewolucji oraz kognitywistyki, a także posługiwać się właściwymi metodami wartościowania wyników badań empirycznych.</p>	K_U04
	<p>Student potrafi analizować argumenty występujące w komparatywnym ujęciu procesów poznawczych, wraz z poprawnym wyciąganiem wniosków oraz przyjmowaniem założeń.</p>	K_U05
	<p>Student potrafi uzasadniać własne, przyjmowane stanowisko w dyskusji o ewolucji procesów poznawczych.</p>	K_U06

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	<p>Student potrafi konfrontować swoje poglądy w grupie.</p>	K_K03
	<p>Dbą o precyzyjne i racjonalne formułowanie własnego, autorskiego stanowiska wraz z przekonaniem, a także dba o ich logiczne uargumentowanie.</p>	K_K01
	<p>Monitoruje i ewoluuje własną pracę oraz zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, zaś w realizacji zadań zawodowych wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu psychologii i psychologii ewolucyjnej.</p>	K_K01
	<p>Student dąży do uzasadnienia własnego przekonania moralnego, respektując postawy i poglądy innych dyskutantów.</p>	K_K01, K_K03
	<p>Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego. Jest świadomy posiadanych kompetencji kognitywistyczno-biologicznych.</p>	K_K02
	<p>Student jest przekonany o konieczności stosowania się do zasad etyki zawodowej; podejmuje decyzje w sposób odpowiedzialny, jest świadom konsekwencji społecznych swoich działań.</p>	K_K03

Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15	15										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład on-line, urozmaicony multimedialną prezentacją. Stacjonarne konwersatorium zawiera krytyczną analizę tekstów źródłowych z dyskusją wokół treści tam zawartych.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01									X			X	
W02									X			X	
W04									X			X	
W05									X			X	
W06									X			X	
U01									X			X	
U02									X			X	
K01									X			X	
K02									X			X	
...									X			X	

Kryteria oceny	OCENA DOSTATECZNA:
	OCENA DOBRA:
	OCENA BARDZO DOBRA:

Efekty kształcenia	Na ocenę 2 student:	Na ocenę 3 student:	Na ocenę 4 student:	Na ocenę 5 student:
Wiedza	NIE potrafi wyjaśnić terminów, zdefiniować pojęć i omówić problemów kognitywistyki.	w 55 % potrafi wyjaśnić terminy, zdefiniować pojęcia i omówić problemy kognitywistyki.	w 75 % potrafi wyjaśnić terminy, zdefiniować pojęcia i omówić problemy kognitywistyki.	w 90 % potrafi wyjaśnić terminy, zdefiniować pojęcia i omówić problemy kognitywistyki.

Umiejętności	NIE potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swojej wiedzy z zakresu kognitywistyki; NIE potrafi zająć własnego stanowiska, argumentować i dyskutować.	W 55 % potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu kognitywistyki; potrafi zająć własne stanowisko, argumentować i dyskutować.	W 75 % potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu kognitywistyki; potrafi zająć własne stanowisko, argumentować i dyskutować.	W 90 % potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu kognitywistyki; potrafi zająć własne stanowisko, argumentować i dyskutować.
Kompetencje społeczne	NIE potrafi być gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu	być nieustannie gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu	być nieustannie gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu	być nieustannie gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu

Uwagi	Obecność studenta/ki podczas wykład i konwersatorium jest obowiązkowa.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Wprowadzenie do przedmiotu oraz rozróżnienie podstawowych pojęć.
2. Filogenetyczne początki procesów poznawczych – wrażenia i percepcja.
3. Ewolucyjne formy uczenia się – od habituacji do wglądu.
4. Strategie magazynowania informacji – pamięć.
5. Procesy uwagowe i poznawcza funkcja stanów afektywnych.
6. Empatia jako zdolność poznawcza i jej konsekwencje.
7. Myślenie – typologia ujęta onto- i filogenetycznie.
8. Wyższe formy procesów poznawczych: teoria umysłu.
9. Wyższe formy procesów poznawczych: komunikacja społeczna i kompetencje językowe.
10. Wyższe formy procesów poznawczych: świadomość i samoświadomość.
11. Eksternalizacja świata wewnętrznego: ekstensje, afordancje, narzędzia.

Wykaz literatury podstawowej

Bogdan Sadowski, *Biologiczne mechanizmy zachowania się*, PWN, Warszawa 2012.
 James Kalat, *Biologiczne podstawy psychologii*, PWN, Warszawa 2012.
 Edward Nęcka, Błażej Szymura (red.), *Psychologia poznawcza*, PWN, Warszawa 2013.
 Stanislas Dehaene, *Jak się uczymy*, Copernicus Center Press, Kraków 2021.
 Michael Gazzaniga, *Istota człowieczeństwa*, Smak Słowa, Sopot 2011.
 Michael Gazzaniga, *Instynkt świadomości*, Smak Słowa, Sopot 2018.
 Joseph LeDoux, *Mózg emocjonalny*, wyd. Media Rodzina, Poznań 2000.
 Joseph LeDoux, *Lęk*, Copernicus Center Press, Kraków 2021.
 Lisa F. Barrett, *Jak powstają emocje*, CeDeWu, Warszawa 2018.
 Christof Koch, *Neurobiologia na tropie świadomości*, WUW, Warszawa 2021.
 Peter Gardenfors, *Jak Homo stał się sapiens*, Czarna Owca, warszawa 2010.

Wykaz literatury uzupełniającej

Vilayanur Ramachandran, *Neuronauka o podstawach człowieczeństwa*, WUW, Warszawa 2019.
 Michael Tomasello, *Historia naturalna ludzkiego myślenia*, Copernicus Center Press, Kraków 2015.
 Stanislas Dehaene, *Świadomość i mózg*, Copernicus Center Press, Kraków 2023.
 Paul Ekman (red.), *Natura emocji*, GWP, Gdańsk 2002.
 Alan Longstaff, *Neurobiologia. Krótkie wykłady*, PWN, Warszawa 2012.
 Antonio Damasio, *Tajemnica świadomości*, Rebis, Poznań 2000.
 Antonio Damasio, *Błąd Kartezjusza*, Rebis, Poznań 2011.
 Steven Pinker, *Jak działa umysł*, Zysk i S-ka, Poznań 2022.
 Chris Frith, *Od mózgu do umysłu*, WUW, Warszawa 2023.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2